Wſſe pro tye, proradně plemie,
puzzthỹ zzů negedný zemie.
Zrado, viedye, s nyczz nemineſſ,
wſſaks zama potom oplỹneſſ.

Takés mohu rsieczi Ỳudye!
Viedyé wſſeho zzwieta liudyé,
kak ie zztlal zzwu wiecz z daleca,
wſſdỹ zzie horſſim horſſims peca,
ke ztratye duſſi na wieky.
Prsiebỳl morse, zemie, rsieky,
bera zzie k Iherusalemiu,
odnads poſſél, w tuse zemiu,
gdes Herodes bỳl chzcty zbawen
a Pilat w nyey zza pozztawen
dỳrsal wſſie wlazztỳ okolnye,
wlada wſſiém sidowztwem wolnye,
magie mocz pomoczi zzilné.
A zlỳ k zlemu iako prsilne;
neb czos iezzt podobno k chzemu,
to wſſdỹ iako prsilne k nemu. [1b]
K temus chcziu tu rsiechz prsiweztỳ:
Ỳudas, chzlowiek wſſié prsielezztỳ,
pỳrwé czieztugie neprsiezzta,
ielise zzie dobra miezzta,
prsibraw zzie k nemu prsi noczi.
A Pilat tu we wſſiey moczi.
Zlỳ zzie zze zlỳm bỳrzo zzprsiese,
rowný k rownemu zzie tyese;
neb zzen hi on bỳl pozzoſſen
k zlému, iaks na rukú noſſen.
Taks iaks nahle w rsiechzi bỳſta,
oba zzobie zzie zzliubiſta.
Hi bỳ Ỳudas moczen dworu,
wlada wſſiú geho komorú,
magie zztrsiepnỳu o wſſem zztatczie.
Iaks hi powiedye na kratczie,
bỳ geho wſſiú wieczziú wlada,
yakſto dworu, tak poclada.

Vše pro tě, proradné plémě,
pusty sú nejedny země!
Zrado, vědě, žnic nemineš,
však sama potom oplyneš.

Takéž mohu říci Judě!
Vědie všeho světa ľudie,
kak je stlal svú věc z daleka,
vždy sě horším horšímž peka,
ke ztrátě duši na věky;
přěbyl moře, země, řěky,
bera sě k Jeruzalemu,
odňadž pošél, v túže zemu,
gdež Herodeš byl čcti zbaven
a Pilát, v niej sa postaven,
diržal vše vlasti okolnie,
vlada všiem žiďovstvem volně,
maje moc pomoci silné.
A zlý k zlému jako přilne;
neb což jest podobno k čemu,
to vždy jako přilne k ňemu.
K témuž chcu tu řěč přivésti:
Judáš, člověk všie přělesti,
pirvé cěstuje nepřěsta,
jeliže sě dobra města,
přibrav sě k ňemu při noci.
A Pilát tu ve všiej moci.
Zlý sě se zlým birzo spřěže,
rovný k rovnému sě těže;
neb sen hi on byl posošen
k zlému, jakž na ruků nošen.
Tak jakž náhle v řěči bysta,
oba sobě sě sľúbišta.
Hi by Judáš mocen dvoru,
vlada všú jeho komorú,
maje střiepňu o všem statcě;
Jakž hi pověde na krátcě,
by jeho všú věcú vlada,
jakšto dvoru, tak poklada.

Mezi tỳem zzie to pak uda,
s wỳnyede Pilat hi Yuda
zz m[n]ohem ludỳ kratỳt chwile;
a tdỳ ius owocze wchzilé
na ſſchzepiech w krokot dozzpielo,
iaks k tomu zzwoy chzazz ius mielo.
Kaks pak iezzt w tu dobu laczno,
wſſaks iezzt pro nowinu wzaczno,
nebo wſſeliká nowina
liubſſi iezzt nesli wiecz giná,
donads ſſchziepow neotrsazzů.
Prsihodỳ zzie toho chzazzu,
wchzie Pilat na ſſchziepỳ zrsiety,
iaksto gdỳs zzie chcze czo zzdỳetỳ,
to zzie wesdỳ nyekak zzklade.
Ta ỳ gmu sadozt na mỳzl wzpade,
gieſto zznad neygmiewal w roczie:
wzzchotỳe zzie iemu owoczie.
Hi rozkaza Ỳudye zziezzty
rska: „Ydy, kas yablek natrsieztỳ!“
Netase' y gmu rseczi bỳrse,
as zzie Ỳudas prsiezz zed wỳrse,
wnỳus ten, iens ma mỳzl wyzzoku
a hozzpodye zzlusi k ôku [2a]
a k tomu pak, iens gmu wolen,
chcze bỳtỳ we wſſém powolen.
Taks ſſed, gdes iablek bez miena,
wzem, czos chtyel, uzrsie Rubiena,
otczie zzweho, iens w zwem zzadu
wỳſſel bie zzobie na wadu,
chzlouiek ius dozztỳ posithỳ,
a rska: „Yunochu, prochz mi thỳ
lamal ſſchziepỳ nekazanye?
Iezt-li to chzie rozkazanye,
ten mi w tom nazzilé chzinỳ;
a kés mi to chzinye giný,

Mezi tiem sě to pak uda,
ž vyněde Pilát hi Juda
s mnohem ľudí krátit chvíle.
A tdy již ovoce včilé
na ščepiech v krokot dospělo,
jakž k tomu svój čas již mělo.
Kakž pak jest v tu dobu lacno,
však jest pro novinu vzácno;
nebo všeliká novina
ľubší jest nežli věc jiná,
doňadž ščepóv neotřasú.
Přihodi sě toho času,
věč Pilát na ščépy zřieti,
jakšto gdyž sě chce co sdieti,
to sě vežďy nčkak sklade.
Ta'j jmu žádost na mysl vzpade,
jiešto snad nejmieval v roče:
vzchotě sě jemu ovoče.
Hi rozkáza Judě ssiesti
řka: „Jdi, kaž jablek natřiesti!“
Netaže'j jmu řéci birže,
až sě Judáš přěs zed virže,
vňuž ten, jenž má mysl vysokú
a hospodě slúží k óku
a k tomu pak, jenž jmu volen,
chce býti ve všem povolen.
Takž šed, gdež jablek bez měna,
vzem, což chtěl, uzřě Ruběna,
otcě svého, jenž v svém sadu
vyšel bě sobě na vadu,
člověk již dosti požitý
a řka: „Junochu, proč mi ty
lámal ščépy nekázaně?
Jest-li to čie rozkázanie,
ten mi v tom násilé činí;
a kéž mi to činie jiní,

92 prochz] *předěláno v rkp.* z prolz, *takže vypadá* jako prochcz

Scanned by CamScanner

vrozomye dobrzie tomu,
zlo v porobye byty komu.
Snad mozeſye tak gyz gmyety
druhe leto po deſety,
vzrzie, ze zemye porobena,
wſyeho dobreho zbawena.
Pocze k ſobye ſam mluwyty,
rzka: „Ach, kda geſt tomu byty,
iakz bych ia ſwoy kon okroczyl,
ſweho wraha krwy vtoczyl
ſylnu ranu meho mecze,
tepruw byl bych tu bez pecze
toho, genz my otcze pobyl
i gens mu zemy porobyl. [158b²]
– Gſſy Neptalabowo plemye! –
mnyecze wyecz tak, nezwole mye
kralem p⟨ro⟩ taku nezrodu.
Boh my neday tu nehodu
dele o ſſobye ſſlyſſyety,
radyegy bych chtyel vmrziety!“
To mluwyeſye, hroznye lkaye,
na ſwu zaloſt ſpomynage;
iakzto lwowy ſtyenecz prawye,
genz geſtye nenye na ſtawye
a genz geſtye netwrd w nohi,
ny mu doſſel zubek mnohi,
vzrze nyekde ſtado wolow,
wſak pochcze k nym ſ hory dolow;
nemoha te moczi gmyety,
ſtana y poczne tam chtyety;
czoz neſkona, na nyez myeny,
wſak to pokaze w ſwem chtyeny.

Tehdy myſtr, ſlyſſaw rzyecz taku,
wyda w nyem mocz negednaku,

28 Neptalabowo] neptalabomo *rkp.*
30 nezrodu] nezradu *rkp.*

„wyzi,“ wecze, „moy knyezycze,
ze gyz doſty znas czſty lycze,
dobreho gſſy zalozenye,
nycz ty tak ſilneho nenye,
by toho nemohl doſſyeczi,
acz budes me rady ſtrzieczi.“

[158b²] Hic doc⟨et⟩ magister Alexandr⟨um⟩

Poſluchay mne tuto ſſada,
tot geſt moge prwnye rada:
gmyeg dwor ſwoy po knyeſky wnadye,
ſwe ſlechtycze gmyey w ſwey radye;
choway ſſye obogetnykow,
hoſpodnye czſty proradnykow!
Ty toho gſſu obyczege:
oko ſye gych wezdy ſmyegie,
iazyk gmagy wnyz mecz w ſſobye,
genz ſſecze ſtranye na obye.
Z chlapieho rzada nykoly
ygednoho w czeſt newoly;
nebo chlap kdyz yeſt powyſſen,
neſnadnye bude vtyſſen.
Z[l]e kolo naywyecze ſkrzipa,
maly had naywyecze ſypa
a chlapye naywyecze chlypa.
Aſpis ſlowe hadek geden,
ten yeſt tak welmy nezbeden,
iakz nedba ygednyech kuzel,
hlawu ſtahne yako vzel;
kdyz kto kuzly ktye gey gyety, [159a¹]
nemoze nyczſe proſpyety;
gedno vcho k zemy ſtuly
a druhe chwoſtem zatuly.

51 nenye] nebo *rkp.*
11 z chlapieho] zchlapiecho *rkp.*

Scanned by CamScanner

A takez chlap kdyz bude wyſſy,
dobrzie ſlyſſye, wſak neſliſy.
Kterziz potok woden bude,
ten ſſye wzdy wyecze zabude
nez ktera hluboka rzyeka,
geſto ſyrocze wyteka.
Takez chlap kdyz obohatye,
kdyz ſyedy, dany neplatye,
dobrze znaw, wſak nepoſna tye.
Awſak ktoz gma dobre nrawy,
kto-lyz geſt ſwe wyeri prawy,
nebo acz y pokolenye
nyekteri zbozneho nenye,
wſak gſſu doſtoyny czſtnoſty,
kdyz dbayu o mudroſty;
neb naywyeczſye ſlechta tu gye,
kdez ſmyſſl nrawy okraſlyge.
Slechetny ſczep bywa ſ plany,
kdyz ſſye ſtari pen oplany:
tak z chuzſych byuagy pany.
Kdyz zbozye neb smyſla nenye,
w ſlechtye bude poruſenye.

A pakly ſye kdy to vda
vtazowaty tobye ſſuda,
pro dar neprziewraczuy p⟨ra⟩wa,
iakz yuz pohrzyechu ſye ſtawa.
Kteruz ſtranu penyez ſſudy,
druha ſye nap⟨ra⟩ſdno trudy,
negeden ſye tyem obludy.
Bud lehek proty chudemu,
p⟨ro⟩tywen bud protywnemu;
nenyet nykde tako tuhy,
chczeſſ-ly, budes gemu druhy.
Przyed zaſtupem prwny byway,
ſwych ſye lydy nepokryway.

37 y] gye *rkp.*
59 byway] bywal *rkp.*

A kdyz toto vzrzye twogy,
tu rad kazdy tobye ſtogy.
Kdyz paſtyrz przied wlkem ſrſy,
toho ſye ſtado rozprſy,
ten yeſt nehoden ſwe wrſy.

Potom, moy knyezycze, wyez to:
acz kde dobudes myeſto,
dobytek, poklad wybera,
wſyeczky ſwoge lydy zbera,
otplaczyz kazdemu myle
podle ſkutkow [y] vſyle.
Iuz w ſluzbye nynye otplatka,
[159a²] ze hoſpodnye myloſt wratka,
zle ſſye brz nez dobrzie zraczy;
iak ſſye z mraczna nebe zmraczy,
tak ſye hoſpoda rozpaczy.
Znad gſſy chud, ze neymas daty?
Vcz ſſye w tom rady chowaty:
kdyz dobudes, tehdy daway,
a kdyz neymas, obyeczeway.
Lekarz wzdy gma czaku k ſſyeczy,
ptak rad flyſſy, kdezto ſkrzyeczy,
ſluha wyerzi ſlybny wyeczy.

To ty napoſled powyedye,
genz k t[w]ey czſty naylepſye wyedye:
w rozkoſy ſye neoblozyg,
v panoſty neumnozyg.
Acz ſſye w tom dwem neoſtrzyezes,
ſam ſye tye[m] naywyecz ſwyezes.
Plodu neda mokle pole,
a czeſt [y] w rozkoſy wole
neſſedy na gednom ſtole.

61 toto] tyto *rkp.*
72 nynye] má být asi nenie
78 vcz] vczcz *rkp.*

Scanned by CamScanner

On wecze: „Kdiz toho zada,
nechay, at gde k radſy ſwemu,
puſte⟨n⟩nyku, ſluzye k memu,
a tu prſy gemu poruczy.
A czemuz gy ten nauczy,
at to czyny bez preſtanye.
Pakt ſie wratiecz rozkochanye
na me licze bude zrzyeti
a czoz koly bude chtieczy,
k nyemuz gegie proſba trzye,
to wſeczko na mnye obdrzy.
Kromye powiemt w tey hodynye,
zet yu wiedie w gedney [16b] wynye;
tet giey nelzie gynak zbiti,
nezt gy muſſy wodu ſmyti."
Tu rzecz kdiz yuz owſem czele
domluwy, ynhed doſpiele
puſtyw yako krzydle z ſebe
y wletie nahoru w nebe,
pogem matku ſwu bez luty.

Ynhed z toho ſna proczity
Katheryna z ſmyſlney wahy,
wſtawſi wzhuoru z tey podlahy,
na nyez bieſe ſpala, pamyet gmagicz,
to wſe ſnaznye wzpomynagicz,
czo widiela y ſliſala
w tey otrapy, z nyez dozdala
bieſe teſkna w ſobye przemnoho
ſ hroznu ſwu zadoſty toho,
by ſie den przyblyzil w ſkuorzye.
A yakz brzho w[z]nydu zorzie,
tak wſe rucho na ſie wzemſy,
pa⟨n⟩ny, ſwe ſluhi pogemſy,
gide k tomu puſte⟨n⟩nyku,

153 wſtawſy] wſtawayſy *rkp.*
156 widiela] wiediela *rkp.*

k ſlechetnemu vczennyku,
ta doſtoyna, czna dyeweczka [17a]
y potlucze w uokeneczka
ſama z zadoſtnye poſtati.
To vſliſye ten muz ſwati,
y wynyde k nye na yawo,
a rzka: „O ſlechetna panno,
czo ty zde czynyſſ tak rano?
kteret gieſt naſile dano,
ez's poblediela na liczku?"
Ona wecze: „Muoy occzyku!"
To powiedie myloſtywie,
y pocze mu zaloſtywie
prawiti ynhed ſ poczatka
to wſe porzad to uoſtatka
pamyetnye v pylnem chtieny,
czoz w tom ſnu y u widieny
bieſe ſliſala y widiela,
a rzkucz: „Giz bich rada chtiela
ſwe wſie zemye za to daty,
bich giey mohla w twarz poznati
podle myloſtneho czynu;
y cztet na mye kakus wynu,
rzka: Tut muſy ſmyti wodu."
Puſte⟨n⟩nyk wecze: „Tu nehodu,
mila dczy, ya ſtawy ſkoro,
acz twe ſrdcze bude ſporo,
ze gie k uſtawiczſtwu ſmyerzyſſ
a ſnaz[17b]nye tomu vwierzyſſ,
gymzto tie me rzeczy zdarzie,
ez Kr⟨iſt⟩us, ſyn ſwatey Marzie,
geſt gedyny buoh nad bohy,
kral nade wſemy kraly mnohi,
trzmy gmeny gſuczy yeden ſluch.
Takez otecz, ſyn, ſwati duch
geſt geden moczny buoh ſlawnye.
Tehda tie nauczy ſprawnye
tomu, gymz tey wyny zbudeſſ
a gey wzdy widieti budeſſ

Scanned by CamScanner